

Eesti Siseaudiitorite Ühingu tegevus- ja eetikakoodeks

A. Tegevus- ja eetikakoodeksi eesmärk ja ulatus

Eesti Siseaudiitorite Ühing järgib kõrgeimaid eetikanorme, et tagada oma liikmete, huvirühmade ning laiema avalikkuse usaldus ja kindlustunne. Valitud või nimetatud juhatuse liikmed, juhid, esindajad ning komiteede ja töörühmade liikmed (edaspidi ühiselt nimetatud *vabatahtlikud*) ning Eesti Siseaudiitorite Ühingu jaoks teenuselepingu alusel tegevjuhtimise ja koolituste koordineerimise teenuseid osutavad isikud (edaspidi *teenuseosutajad*) peavad oma isiklikke ja tööalaseid tegevusi ellu viima täielikus vastavuses kõigi seaduste ja määrustega ning hoidma Eesti Siseaudiitorite Ühingu mainet viisil, mis ei too kaasa negatiivset kajastust ega kahjusta mingil moel Eesti Siseaudiitorite Ühingu reputatsiooni.

Tegevuse ja eetika koodeks (edaspidi *koodeks*) aitab vabatahtlikel ja teenuseosutajatel edendada ning hoida aususe ja vastutustundlikkuse kultuuri. Koodeksi eesmärk on pakkuda juhiseid ning mehhanisme, mis aitavad vabatahtlikel ja teenuseosutajatel eetiliste küsimustega tegeleda.

Kõik vabatahtlikud ja teenuseosutajad on kohustatud tundma ja järgima koodeksit ning kõiki teisi Eesti Siseaudiitorite Ühingu põhimõtteid.

Koodeks ei asenda vabatahtliku või teenuseosutaja läbimõeldud käitumist. Samuti ei saa koodeks hõlmata kõiki võimalikke olukordi. Kahtluse korral küsige järgmisi küsimusi:

- Kas minu tegevus tekitab usaldust?
- Kas minu tegevus on seaduslik? Kui see on seaduslik, kas see on ka eetiline? Kas minu tegevus on igas aspektis aus? Kas see ka näib sellisena?
- Kas see tegevus ohustab kellegi elu, tervist, ohutust või privaatsust või mõjutab seda negatiivselt?
- Kas saan seda tegevust puhta südametunnistusega kaitsta oma kolleegide ja avalikkuse ees?
- Kas mind häiriks, kui loeksin oma tegevuse kohta meediast?

B. Huvide konflikti vältimine

Eesti Siseaudiitorite Ühing kaitseb oma liikmete, huvirühmade ja tervikuna kutseala huve ega tohi osaleda tegevustes, mis tekitavad tegelikke, potentsiaalseid või sellisena näivaid huvide konflikte. Koodeksi eesmärk on juhendada vabatahtlikke ja teenuseosutajaid tegelike ja potentsiaalsete huvide konfliktide tuvastamisel ja avalikustamisel ning nende vältimisel.

Huvide konflikt on vabatahtliku või teenuseosutaja osalemine muudes tegevustes, mis võivad olla vastuolus nende kohustustega Eesti Siseaudiitorite Ühingu ees või mõjutada negatiivselt nende otsustusvõimet juhatuse või partnerorganisatsiooni tegevuses. Vabatahtlikud ja teenuseosutajad vastutavad selle eest, et kaitsta ennast ja Eesti Siseaudiitorite Ühingu olukordade eest, mis hõlmavad tegelikke või potentsiaalseid huvide konflikte, ning vältida tehinguid või olukordi, kus nende isiklikud huvid on või näivad olevat vastuolus Eesti Siseaudiitorite Ühingu huvidega.

Sellised tegevused või suhted ei tohi mõjutada ega näida mõjutavat vabatahtlike või teenuseosutajate otsuseid ega kahjustada objektiivsust neile määratud ülesannete täitmisel ega kahjustada Eesti Siseaudiitorite Ühingu nime ja mainet.

Ilma juhatust eelnevalt teavitamata ja juhatuse kirjaliku heakskiiduta ei tohi vabatahtlikud ja teenuseosutajad:

- Osutada tasulisi teenuseid Eesti Siseaudiitorite Ühingule (nt koolitusi) või müüa kaupu, välja arvatud juhul, kui see on juhatuses läbi arutatud ja heaks kiidetud.
- Omada finantshuvi ettevõttes, mis on Eesti Siseaudiitorite Ühingu tehingupartner.
- Osaleda äri-, kutse- või muus tegevuses, mis otseselt või kaudselt kahjustab Eesti Siseaudiitorite Ühingu.
- Avalikustada või kasutada Eesti Siseaudiitorite Ühingu teavet viisil, mis kahjustaks Eesti Siseaudiitorite Ühingu huve.
- Kuritarvitada oma positsiooni Eesti Siseaudiitorite Ühingu, kasutades sobimatult oma ametipositsiooni või Eesti Siseaudiitorite Ühingu, teenuseid, seadmeid, materjale, ressursse või vara enda või kolmanda osapoole kasuks.
- Kasutada vabatahtlikuna või teenuseosutajana saadud teadmisi või rolli Eesti Siseaudiitorite Ühingu isikliku kasu saamiseks muus töös, mis ei ole otseselt seotud Eesti Siseaudiitorite Ühingu.

Kui tehakse otsus või kinnitatakse tegevus, millest tuleneb konflikt Eesti Siseaudiitorite Ühingu huvide ja vabatahtliku või töötaja isiklike huvide vahel, on vabatahtlikul või töötajal kohustus huvide konflikt viivitamata avalikustada juhatusele, et juhatusele oleks sellest otsuse tegemisel teadlik.

Iga eelneva loetelu punkti rikkumist, kui juhatust ei ole eelnevalt sellest teavitatud, menetleb juhatuse ning määrab asjakohase karistuse, sealhulgas, kuid mitte ainult, juhatusest eemaldamine vastavalt põhikirjale või töösuhte lõpetamine.

Igal aastal ning juhatusse valimisel peavad vabatahtlikud ja teenuseosutajad täitma huvide deklaratsiooni (Lisa A).

C. Vastavus siseauditi kutse-eetikale

Iga vabatahtlik ja teenuseosutaja on kohustatud Eesti Siseaudiitorite Ühingu nimel tehtavate tegevuste puhul järgima Rahvusvahelise Siseaudiitorite Instituudi (*The Institute of Internal Auditors*, edaspidi *IIA*) rahvusvahelise kutsetegevuse raamistikku (edaspidi *IPPF*). Siseaudiitoritelt oodatakse järgmiste põhimõtete järgimist ja hoidmist:

1. Ausus – siseaudiitorite ausus loob usalduse ja annab aluse nende otsuste usaldusväärsusele.
2. Objektiivsus – siseaudiitorid näitavad üles kõrgeimat kutsealast objektiivsust teabe kogumisel, hindamisel ja edastamisel uuritava tegevuse või protsessi kohta.

3. Konfidentsiaalsus – siseaudiitorid austavad saadud teabe väärtust ega avalikusta seda ilma asjakohase loata, välja arvatud juhul, kui selleks on seaduslik või kutsealane kohustus.
4. Pädevus – siseaudiitorid rakendavad siseauditi teenuste osutamisel vajalikke teadmisi, oskusi ja kogemusi.

Eesti Siseaudiitorite Ühingu vabatahtlikelt ja teenuseosutajatelt oodatakse nende põhimõtete järgimist ning eeskujuks olemist liikmetele ja huvirühmadele.

D. Vastavus IIA põhisuhte lepingule

Alates 17.06.2000 on Eesti Siseaudiitorite Ühing olnud IIA ametlik ainuesindaja Eestis. Põhisuhte lepingu (edaspidi *MRA*) alusel esindab Eesti Siseaudiitorite Ühing IIA-d kõigis siseauditi kutset puudutavates küsimustes kooskõlas IIA juhiste ja seisukohtadega.

Vabatahtlikud ja teenuseosutajad peavad järgima *MRA* artikli 2 lõikes 4 sätestatud kohustusi:

Instituut vastutab siseauditi kutse edendamise ja arendamise eest oma asukohariigis. Instituut kinnitab, et ta on oma liikmete kontrolli all olev juriidiline isik, mis tegutseb heas usus vastavalt asukohariigis kehtivatele seadustele ning et ta järgib kõiki talle kohaldatavaid õigusakte.

Instituudi põhikiri, kodukord ja muud juhtdokumendid ei tohi olla vastuolus IIA poolt kehtestatud põhimõtete ega käesoleva lepinguga, välja arvatud juhul, kui see on nõutav kohalike seadustega kooskõlas olemiseks. Kõigist kõrvalekalletest tuleb teavitada IIA-d. IIA võib kehtestada erandeid. Instituut esitab IIA-le nõudmisel elektroonilised koopiad oma juhtimist puudutavatest dokumentidest ning iga kord, kui neid muudetakse.

*Instituut ei tohi muuta ega tõlkida IPPF-i, sealhulgas standardeid, koodeksit, siseauditi definitsiooni, seisukohavõtte (*Position Papers*), tegevusjuhiseid (*Practice Advisories*) ega tegevusjuhendeid (*Practice Guides*) ilma IIA kirjaliku loata. Instituudil on võimalus esitada kommentaare IPPF-i kavandatavate muudatuste kohta avaliku arutelu (*exposure*) käigus.*

E. Vastavus kohalikele õigusaktidele

Eesti Siseaudiitorite Ühing järgib kõiki riigi ja omavalitsuste õigusakte. Ükski vabatahtlik ega töötaja ei tohi teadlikult osaleda tegevuses, mis rikub õigusakte või seadusi, ega aidata teistel seda teha.

Lisaks ei tohi ükski vabatahtlik ega töötaja teadlikult osaleda üheski tehingus, mis on seotud Eesti Siseaudiitorite Ühingu või tehakse Eesti Siseaudiitorite Ühingu nimel ning mida ei ole nõuetekohaselt kajastatud Eesti Siseaudiitorite Ühingu raamatupidamises ja dokumentides.

F. Eetilised põhimõtted

Eesti Siseaudiitorite Ühingu vabatahtlikud ja teenuseosutajad peavad isiklikult olema eeskujuks ja eestvedajaks kõrgeimate eetilise käitumise standardite hoidmisel.

Igalt vabatahtlikult ja teenuseosutajalt eeldatakse teistele eeskujuks olemist, isikliku lugupidamise saavutamist ning meie usaldusväärsuse suurendamist nende liikmete ja huvirühmade silmis, keda Eesti Siseaudiitorite Ühing teenib.

Vabatahtlikud ja teenuseosutajad peavad:

- Käituma eetiliselt igas tööalases olukorras.
- Vajadusel seadma kahtluse alla üksik- ja grupiotsuseid, et tagada nende ja nende elluviimise eetilisus.
- Kahtluse korral küsima nõu juhatuselt.
- Koolituste ja mentorluse kaudu edendama ja arendama eetilist juhtimist kutsealal ja organisatsioonides.

G. Konfidentsiaalsuse hoidmise põhimõtted

Eesti Siseaudiitorite Ühingu klientide, liikmete, teenuseosutajate ja vabatahtlike privaatsuse austamine on Eesti Siseaudiitorite Ühingu oluline väärtus. Isiklik ja finantsteave ning -võimalused on konfidentsiaalsed ning neid ei tohi ilma juhatuse kirjaliku loa või volitusega kellelegi avalikustada ega arutada. Vabatahtlikud ja teenuseosutajad ei tohi arutada ega, veelgi enam, taotleda või kasutada enda huvides selliseid kutsealase arengu võimalusi, mida on pakutud haridus- või koolitusvõimalusena Eesti Siseaudiitorite Ühingule organisatsioonina.

Teenuseosutajad ja vabatahtlikud tagavad, et kõrvalised isikud ei kuuleks pealt konfidentsiaalse teabe arutelusid ning et konfidentsiaalset teavet sisaldavaid dokumente ei jäetaks avalikult kättesaadavaks ega jagataks tahtmatult.

Lisaks võivad Eesti Siseaudiitorite Ühingu teenuseosutajad, vabatahtlikud ja juhatuse liikmed puutuda kokku konfidentsiaalse ja/või piiratud juurdepääsuga teabega ning ärisaladusega. Eesti Siseaudiitorite Ühingu põhimõtte kohaselt tuleb sellist teavet hoida konfidentsiaalsena nii teenuse osutamise või vabatahtliku tegevuse ajal kui ka pärast selle lõppemist. Teenuseosutajad ja vabatahtlikud, sealhulgas juhatuse liikmed, peavad teenuslepingu lõppemisel või teenistusaja möödumisel tagastama kõik materjalid, mis sisaldavad konfidentsiaalset või piiratud juurdepääsuga teavet. Konfidentsiaalse või piiratud juurdepääsuga teabe loata avalikustamine on käesoleva põhimõtte tõsine rikkumine ning võib kaasa tuua asjakohase distsiplinaarmenetluse, sealhulgas ametist kõrvaldamise või teenuslepingu lõpetamise.

Eesti Siseaudiitorite Ühingu tegevus- ja eetikakoodeksi lisa A

Huvide deklaratsioon

Seoses oma tegevusega Eesti Siseaudiitorite Ühingu kinnitan, et:

- ☐ Mul ei ole otsest ega kaudset isiklikku huvi üheski asjaolus, mis võib põhjustada huvide konflikti.
- ☐ Mul on otsene või kaudne isiklik huvi asjaolus, mis võib põhjustada huvide konflikti.

Täpsustused:

Kinnitan, et selles deklaratsioonis sisalduvate asjaolude muutumisel esitan esimesel võimalusel pärast nende toimumist uue deklaratsiooni ning annan täiendavat teavet deklaratsioonis sisalduvate üksikasjade kohta, kui seda nõuab Eesti Siseaudiitorite Ühing.

Nimi: _____

Allkiri: _____

Kuupäev: _____